

ประยุกต์ใช้ผลการประกันคุณภาพ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการประยุกต์ใช้ผลการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในเชิงกลยุทธ์:

1. การวิเคราะห์ช่องว่างเพื่อการปรับปรุง (Gap Analysis)

ผลการประกันคุณภาพมีจุดอ่อนและจุดแข็ง (Areas for Improvement) ครูควรนำข้อมูลนี้มาใช้ดังนี้:

- **วิเคราะห์จุดวิกฤต:** หากผล QA ระบุว่ามาตรฐานที่ 1 (ผลลัพธ์ผู้เรียน) ในด้านการคิดวิเคราะห์ต่ำ ครูต้องปรับแผนการสอนจากเน้นการบรรยาย (Passive Learning) เป็นการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning)
- **พัฒนาครูรายบุคคล:** นำผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนมาทำแผนพัฒนาตนเอง (ID Plan) เพื่อปิดจุดอ่อนในเรื่องเทคนิคการสอนหรือการใช้สื่อเทคโนโลยี

2. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ผล QA จะสะท้อนภาพรวมของโรงเรียน ครูไม่ควรดูเพียงลำพังแต่ต้องใช้กระบวนการกลุ่ม:

- **ถอดบทเรียน Best Practice:** นำตัวอย่างจากครูที่ได้ผลการประเมิน "ระดับดีเยี่ยม" มาแบ่งปันเทคนิคการสอนในกลุ่มสาระฯ
- **ร่วมกันแก้ปัญหา:** ใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากระบบประกันคุณภาพ มาตั้งวงคุยเพื่อหาทางออกให้นักเรียนกลุ่มที่เรียนอ่อนเป็นพิเศษ

3. การออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning Design)

มาตรฐาน QA ยุคใหม่ (สมศ. รอบห้า) เน้นที่ "สมรรถนะ" มากกว่าการท่องจำ ครูจึงต้องประยุกต์ใช้ผลการประเมินดังนี้:

- **ปรับเปลี่ยนสื่อและนวัตกรรม:** หากผล QA ชี้ว่านักเรียนขาดความสนใจ ครูต้องประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลหรือนวัตกรรม AI มาช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
- **การวัดผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment):** นำคำแนะนำจากการประเมินภายนอกมาปรับวิธีการวัดผลจากการสอบกระดาษ เป็นการประเมินผ่านชิ้นงาน โครงการ หรือการปฏิบัติจริง

4. การจัดการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized Learning)

ด้วยข้อมูลจากฐานข้อมูลประกันคุณภาพ (Big Data) ครูสามารถนำมาออกแบบการสอนให้ตรงใจเด็กรายคน:

- **Data-Driven Instruction:** ใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์และข้อมูลพฤติกรรมในรายงานประกันคุณภาพมาวิเคราะห์ว่านักเรียนคนใดต้องการการเสริมแรง (Remedial Teaching) หรือนักเรียนคนใดต้องการความท้าทายที่มากขึ้น (Enrichment)

5. ตารางสรุป: จาก "ผลการประเมิน" สู่ "การปฏิบัติในห้องเรียน"

ผลจากการประกันคุณภาพ	การนำไปประยุกต์ใช้ในการสอน
จุดต่อยอดด้านทักษะการอ่าน	เพิ่มกิจกรรม "การอ่านเชิงวิเคราะห์" ในทุกรายวิชา
ครูใช้สื่อเทคโนโลยีไม่หลากหลาย	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การใช้ AI และแอปพลิเคชันเพื่อการสอน
นักเรียนขาดส่วนร่วมในการประเมิน	ให้นักเรียนประเมินตนเอง (Self-assessment) และประเมินเพื่อน (Peer-assessment)
ขาดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการสอน	ปรับปรุงห้องสมุดหรือสร้างแหล่งเรียนรู้เสมือนจริง (Virtual Lab)

ตัวอย่างการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 1 ของการประกันคุณภาพการศึกษา (ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการและ สมศ.) คือเรื่อง "คุณภาพของผู้เรียน" ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ด้านความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

สถานการณ์จากผลประเมิน: ผล QA ระบุว่า "นักเรียนส่วนใหญ่สื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ต่ำกว่าเกณฑ์" หรือ "ขาดทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ที่ซับซ้อน"

การประยุกต์ใช้ในการสอน:

- **Integrating Literacy:** ครูทุกกลุ่มสาระฯ (ไม่ใช่แค่ภาษาไทย/อังกฤษ) เพิ่มกิจกรรมการอ่านจับใจความและการนำเสนอหน้าชั้นเรียนในเนื้อหาวิชานั้นๆ
- **Scaffolding Technique:** ในวิชาคณิตศาสตร์ ครูเปลี่ยนจากการให้สูตรสำเร็จ มาเป็นการใช้เทคนิค "การตั้งคำถามทีละขั้น" เพื่อฝึกให้นักเรียนวิเคราะห์โจทย์ด้วยตนเองก่อนลงมือคำนวณ
- **AI Support:** นำเครื่องมือ AI เช่น Chatbot ฝึกภาษา มาให้นักเรียนได้ฝึกสนทนาโต้ตอบในสถานการณ์จำลอง เพื่อลดความประหม่าและเพิ่มทักษะการสื่อสาร

2. ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ปัญหา

สถานการณ์จากผลประเมิน: ผล QA พบว่า "นักเรียนทำงานตามสั่งได้ดี แต่ไม่สามารถตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์หรือสรุปองค์ความรู้เองได้"

การประยุกต์ใช้ในการสอน:

ประยุกต์ใช้ผลการประกันคุณภาพ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดย ผศ.ดร.พจนีย์ มั่งคั่ง

- **Problem-Based Learning (PBL):** ปรับคาบเรียนจากการบรรยาย เป็นการตั้ง "สถานการณ์ปัญหา" ในชุมชน แล้วให้นักเรียนระดมสมองหาทางแก้โดยใช้ความรู้ในบทเรียน
- **Debate & Reflection:** จัดกิจกรรมโต้วาทีหรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Discussion) ในประเด็นทางสังคม เพื่อฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) และการยอมรับความเห็นที่แตกต่าง

3. ด้านการสร้างนวัตกรรม (Innovation)

สถานการณ์จากผลประเมิน: ผล QA ระบุว่า "นักเรียนมีทักษะดิจิทัลดี แต่อยู่ในฐานะผู้เสพสื่อ มากกว่าผู้สร้างสรรค์ผลงาน"

การประยุกต์ใช้ในการสอน:

- **Design Thinking:** ครุ นำกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาใช้ในวิชาโครงงาน ให้นักเรียนสำรวจปัญหาในโรงเรียน (เช่น ขยะ, พลังงาน) แล้วสร้าง "ต้นแบบ" (Prototype) นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา
- **Coding & Maker Space:** บูรณาการทักษะการเขียนโปรแกรมหรือการทำงานฝีมือเข้ากับวิชาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนผลิตชิ้นงานที่เป็นรูปธรรม

4. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมที่ดี

สถานการณ์จากผลประเมิน: ผล QA ระบุว่า "นักเรียนขาดความมั่นใจในตนเอง" หรือ "มีปัญหาเรื่องระเบียบวินัยและการทำงานเป็นทีม"

การประยุกต์ใช้ในการสอน:

- **Collaborative Learning:** จัดกลุ่มทำงานแบบคละความสามารถ (Cooperative Learning) โดยมอบหมายบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน (ผู้นำ, เลขา, ผู้นำเสนอ) เพื่อฝึกความรับผิดชอบและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- **Positive Reinforcement:** ครูใช้การชื่นชมที่กระบวนการ (Growth Mindset) มากกว่าผลลัพธ์ของคะแนน เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและแรงจูงใจภายในให้นักเรียน

สรุปกระบวนการเชื่อมโยง (Model of Action)

ลำดับ	ขั้นตอนการทำงานของครู
1. Review	ศึกษารายงาน SAR มาตรฐานที่ 1 เพื่อค้นหา "จุดที่ต้องพัฒนา" ของเด็กในสายชั้นเราก็คืออะไร
2. Redesign	ปรับแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) ให้เน้นทักษะที่ขาดหายไป
3. Execute	สอนโดยใช้เทคนิค Active Learning ที่เน้นให้เด็กได้ "ทำ" มากกว่า "ฟัง"
4. Reflect	หลังสอน ครูทำการ "วิจัยในชั้นเรียน" (C.A.R.) สั้นๆ เพื่อค้นหาจุดอ่อนนั้นถูกแก้ไขแล้ว

ประยุกต์ใช้ผลการประกันคุณภาพ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดย ผศ.ดร.พจนีย์ มั่งคั่ง

ลำดับ	ขั้นตอนการทำงานของครู
	หรือยัง